

Изх. № 435/29.09.2016 г.

**ДО
Г-Н ВЛАДИСЛАВ ГОРАНОВ
МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

СТАНОВИЩЕ

на Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ) относно предложените от Министерство на финансите изменения и допълнения на данъчните закони за 2017 година със ЗИД на ДОПК и ЗИД на ЗАДС

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) изказва своето **удовлетворение от факта**, че в средата на месец септември Министерството на финансите предложи на обществено обсъждане предложението си за изменение и допълнение на данъчните закони за 2017 година. **Ранното публикуване** и по-дългия срок за обществено обсъждане дават възможност на бизнеса и всички заинтересовани страни внимателно да прегледат предложенията и да изразят своите становища. Така ще бъде избегната създадената в края на 2015 година ситуация, когато с предложенията за изменение на данъчните закони за 2016 година беше предвидено въвеждането на т.нар. „данък уикенд“ без разяснения и достатъчно обсъждания и без изготвена оценка на въздействието на новите разпоредби.

Общият преглед на предложенията за изменение и допълнение на данъчните закони показва, че през 2017 година Министерството на финансите **не предвижда увеличение на данъчната тежест, както и не предлага въвеждането на нови данъци**, а голяма част от предлаганите промени са в посока ограничаване на „сивата“ икономика, което заслужава **одобрение и подкрепа**.

След внимателен преглед на предложените изменения и допълнения на данъчните закони за 2017 година даваме следното становище:

Относно Закона за изменение и допълнение на закона за акцизите и данъчните складове

Подкрепяме изписването в текста на закона на изрично определение за „употребявани бандероли“. Смятаме, че **точността и липсата на двусмислено тълкуване** на правните норми, особено на тези, които касаят данъчно и митническо облагане, ще допринесе за правилното прилагане на закона и до ограничаване на възможностите за избягване на плащането на акцизи и данъци.

Подкрепяме и предложението за отпадане на изискването лицата да представят пред митническата администрация на удостоверения за наличие или липса на данъчни задължения или задължения за задължителни осигурителни вноски. По този начин **ще намалее административната тежест** за бизнеса при лицензирането и регистрирането по Закона за акцизите и данъчните складове.

Смятаме, че предложеното **изменение на съотношението** между специфичния и пропорционалния акциз за цигарите **е правилно и справедливо**. Предвиденото увеличение на акцизните ставки на цигарите (до 01. 01. 2018 година България ще достигне минималните нива на облагане за ЕС с пропорционален акциз) несъмнено ще доведе до повишаване на опитите за избягване на плащането на акцизи и ДДС върху цигарите. За това **препоръчваме** през 2017 г. да бъдат приложени **допълнителни мерки** (включително и законодателни) за борба с контрабандата на цигари, които да затвърдят добрите резултати от последните години, постигнати в събираемостта на акцизите за цигари.

Въвеждането на новата разпоредба в чл. 90б несъмнено ще „запълни празнотата в законодателството“, относно разносната търговия на цигари и случаите, в които се извършват продажби директно от транспортните средства.

Предложеното допълнение на чл. 93 трябва да осъществи нужната превенция и под заплахата от наказание да накара водачите на транспортни средства, превозващи енергийни продукти, да се въздържат от умишлено прекъсване на хранването на **GPS** устройствата с цел да не може да се проследи движението на акцизните стоки до крайния им потребител. **Тази мярка би следвало да ограничи „сивата икономика“** в търговията с горива и да доведе до по-големи постъпления в бюджета от акцизи и данъци върху горивата.

АИКБ подкрепя новите разпоредби в ЗАДС, целящи облекчаването на реда за спонтанен **обмен на данъчна информация** между НАП и Агенция “Митници“. По този начин ще се подобри взаимодействието между приходните администрации и ефективността на данъчния и митническият контрол.

Изразяваме своите резерви и скептицизъм относно предложението чл. 103, с който се дава възможност на митническите органи в случаите по чл. 42 и 43 от ДОПК да **претърсват и изземват** по реда на НПК. Според нас, прехвърлянето на полицейски правомощия на митническите органи може да доведе до натиск върху бизнеса и да създаде допълнителни възможности за корупция и е необходимо да се направи оценка на въздействието от прилагането на подобна мярка.

Относно предложените промени в Закона за данък върху добавената стойност

Предложените нормативни текстове за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност регламентират различни случаи на корекции на ползван данъчен кредит за недвижими имоти, стоки и услуги, които освен за независимата икономическа дейност на данъчно задълженото лице, се използват за цели, различни от нея. Множество нови разпоредби на закона, включително съдържащи математически формули, определят как да бъдат извършвани корекции на ползвания данъчен кредит, когато са настъпили изменения в използването на актива за служебни и лични нужди.

Несъмнено правните норми на законите и особено - на данъчните закони трябва да бъдат ясни и точни и да определят правилното и законосъобразно поведение на данъчно задължените лица при прилагането и спазването им, но, от друга страна, законодателят трябва да създаде правила, които да бъдат **прости за разбиране и елементарни за прилагане**, така че задължените лица и гражданите лесно да се ориентират в правните норми и с минимални усилия и действия да бъдат изрядни в намерението си да спазят данъчното законодателство. **Не такъв е случаят с предложените текстове в ЗДДС.**

В стремежа да се избегнат неточности при изчисляването на приспаданията, както и неоснователни предимства или неблагоприятни последици по отношение на регистрираните по ЗДДС лица, когато след декларирането са настъпили промени във факторите, въз основа на които първоначално е определена сумата за приспадане, законодателят се опитва в текста на закона с множество разпоредби и сложни математически формули да опише всички случаи и начини на корекции на ползвания данъчен кредит. Предлагаме в текста на закона да бъдат описани само случаите, при които

се налага корекцията на ползвания данъчен кредит, както и препратка към Правилника за прилагане на закона, където подробно да бъдат описани начина и формулите за корекция.

Подкрепяме разпоредбите, които изясняват неяснотите и неточностите относно датата на доставка при доставка на стока при условията на **финансов лизинг**, както и текстовете, които определят разширеното приложение на благоприятния режим на облагане на общата **туристическа услуга** от туроператор към всяко лице, в т.ч. към друг туроператор или към туристически агент, което ще повиши конкурентоспособността на българските туроператори.

Относно предложените промени в Закона за корпоративното подоходно облагане

Съгласно предложената промяна се предвижда от 01. 01. 2018 г. декларациите по ЗКПО да се подават **задължително по електронен път** с електронен подпис. Несъмнено електронното подаване на данъчни декларации облекчава процеса на попълване и особено - на подаване на декларациите, спестява време на данъчно задължените лица за администриране и плащане на данъците, както и реализира процесуална икономия и средства на приходната администрация. Намаляват се и възможностите за грешки и неточности при попълването на декларациите. В предложените промени е предвидено отпадане на предвидената досега в закона отстъпка за електронно подаване на декларацията. Отпадането на данъчно облекчение означава на практика повишаване на данъчната тежест, с което не можем да бъдем съгласни. **Законодателят трябва да предложи начин за споделяне с бизнеса на част от реализираните икономии** от вменияването му на задължение за подаване на декларациите по ЗКПО единствено и само по електронен път.

Подкрепяме предвидената в закона възможност за корекция на подадена годишна данъчна декларация еднократно в срок до 30 септември на текущата година, чрез подаване на нова декларация. Много често в практиката в резултат на провеждането на независимия финансов одит се налагат промени на счетоводния финансов резултат, който е и база за определяне на данъчния финансов резултат, което налага корекция на годишната данъчна декларация. Тава досега се извършваше чрез изрично разрешение от НАП, поискано от данъчно задълженото лице. Предлаганата промяна ще улесни подобни корекции на годишната данъчна декларация.

Относно предложените промени в Закона за данъците върху доходите на физическите лица

Несъмнено „сивата икономика“ се обслужва от касовите разплащания и трябва да се търсят възможности, включително и законодателни, за стимулиране на безкасовите разплащания, като мярка за борба с неформалната икономика. Предложеното в ЗДДФЛ **данъчно облекчение** за физически лица, които при извършването на разходите си използват безкасови плащания, е **със съмнителен ефект**. Предложението във вида, в който е направено, може на практика да не доведе до повишаване на безкасовите плащания, тъй като не изключва хипотезата, в която физическото лице получава нерегламентирано част от доходите си в брой и същата част разходва в брой, а официалните му доходи се получават по банков път и 80 % от тях се разходват по банков път, което според текста на закона ще го направи „годен“ за ползване на данъчното облекчение. Имайки предвид широкото разпространение на практиката - безкасово плащане на „официалната“ заплата и плащане на „неофициалната“ заплата в плик, такова законодателно предложение поставя в риск приходите в държавния бюджет от този данък, както и дава възможности за стимулиране на тези практики с цел ползване на данъчното облекчение.

От друга страна, увеличаването на картовите разплащания ще доведе до съществено **увеличение за гражданите на разходите за финансови услуги**, като дял от общите им разходи и реципрочно - до увеличаване на приходите на администраторите на картови услуги и на банките. Според нас предложената мярка за стимулиране на безкасовите плащания **трябва да е съпроводена с адекватна законодателна промяна**, която да намали банковите и картовите такси при плащане по безкасов път, дори по възможност да ги сведе до нула, за да може безкасовото плащане, освен по удобство и сигурност, да конкурира касовото такова и по цена. Предвид на това, че и БНБ ще реализира икономии за поддържане и обслужване на паричната маса, ако все по-малко се използват парите в брой, е възможно част от тези финансови разходи да бъдат поети от Централната банка.

Съгласно предложенията, годишната данъчна декларация ще се подава **само по електронен път** за доходите, придобити след 01. 01. 2017 година. Отново, подобно на предложените промени в ЗКПО, отпада досегашната отстъпка при подаване на декларацията по електронен път и плащане в срока за подаване, **без да е направено някакво компенсационно предложение за стимулиране на изрядните данъкоплатци** при деклариране и доброволно плащане в срок. Препоръчваме да се предвиди стимул за тях.

Притеснени сме от намаления срок (до 31 януари) за подаване на декларацията по чл. 73 от ЗДДФЛ, с която платците на доходите декларират изплатените доходи на физически

лица по извънтрудови правоотношения, както и в тази връзка - удържаните и внесени данъци. Имайки предвид, че платци на такива доходи в голямата част от случаите са работодатели - юридически лица и все по-честата практика за намаляване на сроковете за подаване на различни декларации, това ще доведе до допълнително неудобство и напрежение в счетоводните отдели на предприятията в периода на приключване на предходната финансова година.

Подкрепяме промените, свързани с данъчното **облекчение за деца с увреждания**, което да се прилага както в годината на раждане, така и в годината, в която детето навършва пълнолетие.

Подкрепяме предложената промяна доходите по чл. 38 от ЗДДФЛ, придобити от местни физически лица от източници в чужбина, **да се облагат и декларират само годишно**, като дължимият данък се определя в годишната данъчна декларация и се внася в срок до 30-ти април на следващата година. Предложението ще доведе до значително намаляване на административната тежест и на разходите за деклариране и плащане на данъците върху доходите, получени от източници в чужбина.

Подкрепяме разширяването на обхвата на облагаемите доходи и **определянето като облагаеми на доходите от игри, които не са хазартни** по смисъла на Закона за хазарта.

Енергично подкрепяме и промяната в чл. 13, ал. 1, т. 22, с която се освобождават от облагане ученическите награди (от олимпиади и други подобни състезания и конкурси), които, съгласно действащия към момента закон, подлежат на облагане.

Подкрепяме предлаганите промени, свързани с реда на облагане на **непаричните вноски в търговски дружества**. Схемите за заобикаляне на закона и неплащането на данъци трябва да бъдат ограничени и преустановени.

Прецизирането на дефиницията на понятието „застраховка Живот“ ще внесе точност и яснота относно ползването на данъчното облекчение, както и **ще ограничи възможностите за избягване на плащането на данъци**.

Относно предложените промени в Закона за местните данъци и такси

За поредна година е отложено изменението на Закона за местни данъци и такси, с което да бъде законово уредено въвеждането на принципа „замърсителят плаща“, като система на променлива ставка и основа в зависимост от обема или теглото на генерираните отпадъци. Тази промяна е изключително важна и поради това вече години наред настояваме за въвеждането ѝ като силен мотив за гражданите и бизнеса да намалят количеството на генерираните отпадъци, а същевременно и за местната

власт да съобрази разходите по събиране, транспортиране и третиране на отпадъците с реално извършени услуги. Всичко това е в пълно съответствие с общностното право - Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 година относно отпадъците, съгласно която принципът „замърсителят плаща“ е прогласен като основен, съвместно с разходоориентираността при определяне размера на ТБО.

Припомняме, че в §13а от заключителните разпоредби Закона за местните данъци и такси е разпоредено Министерският съвет съвместно с Националното сдружение на общините в Република България да разработи методика за изготвяне на план-сметката с необходимите разходи за дейностите и за видовете основи, които служат за определяне размера на таксата за битови отпадъци и да внесе в Народното събрание проект за изменение на чл. 66 и чл. 67 от закона.

Такъв проект на методика беше изготвен от междуведомствена експертна работна група, в която участваха представители на общините, бизнеса и администрацията. Същата работна група изготви проект на ЗИД на ЗМДТ, който също беше внесен в Министерския съвет, като важните за нас принципи са намерили място и в предложението законопроект.

Наши представители участваха активно в процеса на подготовка на визираните по-горе проекти. Нещо повече – като отговорен изразител на интересите на българския бизнес бяхме инициатори на значителна част от предлаганите промени. Считаме, че това е начинът за справедливо въвеждане и прилагане на принципа „замърсителят плаща“ – нещо, към което сме се стремили в продължение на години, и което ще ни доближи до добрите европейски практики.

За съжаление, за поредна година сме свидетели на отлагане на приемането на предложените и подготвени реформи в областта на определянето на таксата за битовите отпадъци за гражданите и бизнеса.

Относно предложените промени в Закона за ограничаване на плащанията в брой

Подкрепяме намаляването на нормативно регламентирания праг за ограничаване на плащанията в брой в страната от 10 000 лева на 5 000 лева. Припомняме само, че закона беше приет и беше въведено ограничение на плащанията в брой след направено от АИКБ предложение за законодателни промени в резултат на изпълнение на дейностите по проект „Ограничаване и превенция на неформалната икономика“, изпълнен от Асоциация на индустриалния капитал в България.

Мярката ще стимулира увеличаване на безкасовите разплащания и ще минимизира разплащанията в брой при сделки между лицата, участници в стопанския оборот. Практиката показва, че тази мярка води до намаляване на „сивата“ икономика в страната. Същевременно считаме, че с предлаганата промяна се достига праг, който не трябва да бъде променян в следващите няколко години, т.к. е достигнато оптимално съотношение вреди : ползи.

Относно Закона за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс

Предложените промени касаят регламентацията на задължителния **автоматичен обмен на информация** между държавите - членки в областта на данъчното облагане, като мярка за по-ефективна борба с данъчните измами, укриването на данъци и агресивното данъчно планиране. В тази връзка се предлага и прецизиране на разпоредби относно обхвата на данъчно-осигурителната информация и основанието за разкриваното и от задължените лица.

Предвид на това, че с предлаганите разпоредби се хармонизира задължително европейско законодателство и обхватът на лицата, които ще бъдат задължени да подават допълнително изискваната информация, смятаме, че промените няма да доведат до съществени разходи и затруднения за бизнеса и затова **следва да бъдат подкрепени.**

С УВАЖЕНИЕ,

**ВАСИЛ ВЕЛЕВ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ НА
АСОЦИАЦИЯ НА ИНДУСТРИАЛНИЯ
КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ**